

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 595/2024-31

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Petra Molnára a zo sudcov Petra Straku (sudca spravodajca) a Ľuboša Szigetihu v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpenej URBAN & PARTNERS s.r.o., advokátska kancelária, Červeňova 15, Bratislava-mestská časť Staré Mesto, proti postupu Okresného súdu Trnava (pôvodne Okresného súdu Piešťany) v konaní sp. zn. PN-4Csp/36/2018 po právoplatnosti nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. III. ÚS 156/2023 z 13. júla 2023 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľky a skutkový stav veci

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 15. júla 2024 domáhala vyslovenia porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“), práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 47 ods. 2 Charty základných práv Európskej únie (ďalej len „charta“) postupom okresného súdu v konaní sp. zn. PN-4Csp/36/2018 po právoplatnosti nálezu ústavného súdu sp. zn. III. ÚS 156/2023 z 13. júla 2023. Tiež navrhovala prikázať okresnému súdu konať bez zbytočných prieťahov, priznať finančné zadosťučinenie 6 000 eur a náhradu trov konania.

2. Z obsahu ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľka v procesnom postavení žalobkyne 27. augusta 2018 podala na pôvodnom Okresnom súde Piešťany žalobu o určenie, že zmluva o hotovostnom úvere a zmluva o revolvingovom úvere, ktorá bola uzatvorená medzi ňou a žalovaným 4. augusta 2014, je bezúročná a bez poplatkov podľa zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

3. Sťažovateľka sa už ochrany zbytočných prietáhov v konaní domáhala ústavnou sťažnosťou, ktorej ústavný súd nálezom sp. zn. III. ÚS 205/2020 zo 4. februára 2021 vyhovel, vyslovil porušenie zbytočných prietáhov v konaní, prikázal okresnému súdu vo veci konať bez zbytočných prietáhov, priznal sťažovateľke finančné zadosťučinenie 500 eur a náhradu trov konania.
4. V poradí druhú ústavnú sťažnosť ústavný súd uznesením sp. zn. II. ÚS 4/2022 z 20. januára 2022 odmietol ako zjavne neopodstatnenú.
5. Sťažovateľka sa v poradí treťou ústavnou sťažnosťou domáhala obdobnej ochrany, ktorej ústavný súd v záhlaví uvedeným nálezom ústavnej sťažnosti vyhovel, priznal sťažovateľke finančné zadosťučinenie 1 000 eur a náhradu trov konania.
6. Ústavnému súdu neunikla skutočnosť, že sťažovateľka sa ochrany pred zbytočnými prietahmi v konaní domáhala ústavnou sťažnosťou podanou po siedmich mesiacoch od právoplatnosti spomínaného nálezu. Ústavný súd uznesením sp. zn. I. ÚS 203/2024 z 3. apríla 2024 v poradí štvrtú ústavnú sťažnosť sťažovateľky odmietol ako zjavne neopodstatnenú.
7. Argumentovala, že aj napriek dvom predchádzajúcim nálezom je okresný súd nečinný a vec nie je do podania ústavnej sťažnosti právoplatne skončená. Uviedla, že okresný súd nariadil termín pojednávania na 25. január 2024, ktorý však zrušil a nariadil nový termín pojednávania na 26. marec 2024. Tvrdila, že dosiaľ nie je v konaní nariadený nový termín pojednávania. Sťažnosť pre nečinnosť nevyužila, pretože podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) táto sťažnosť nepredstavuje účinný prostriedok nápravy. Sťažovateľka význam sporu vzhládla v prioritnej spotrebiteľskej agende, ktorá má dopad na jej finančnú situáciu.

II.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

8. Pri sťažnostiach namietajúcich porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy zjavná neopodstatnenosť sťažnosti môže vyplývať aj z toho, že porušenie tohto základného práva sa namieta v takom konaní pred všeobecným súdom, ktoré z hľadiska jeho druhu a povahy netrvá tak dlho, aby sa dalo vôbec uvažovať o zbytočných prietahoch (I. ÚS 210/2018), prípadne ak argumenty v sťažnosti sťažovateľky nepreukázali v čase podania sťažnosti takú intenzitu porušenia uplatneného základného práva, aby bola sťažnosť prijatá na ďalšie konanie (II. ÚS 93/03, II. ÚS 177/04, I. ÚS 192/2015).
9. Ústavný súd si pri výklade základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (obdobne čl. 38 ods. 2 listiny) osvojil judikatúru ESLP k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote, preto v obsahu týchto práv neexistuje zásadnejšia odlišnosť (napr. II. ÚS 55/98). Vzhľadom na už uvedené mohol ústavný súd preskúmať namietané porušenie všetkých uplatnených práv (t. j. podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, čl. 38 ods. 2 listiny a čl. 6 ods. 1 dohovoru) spoločne. To isté platí aj vo vzťahu k čl. 47 charty (III. ÚS 599/2021).
10. Ústavný súd preskúmal dĺžku konania od právoplatnosti spomínaného nálezu v trvaní jedného roka a troch mesiacov. Postup okresného súdu po právoplatnosti spomínaného nálezu nebol optimálny. V konaní došlo k opakovaným odročeniam pojednávania a podľa tvrdení sťažovateľky dosiaľ nie je v konaní nariadený termín pojednávania. Odročenie termínu pojednávania, na ktoré

sťažovateľka poukazuje, bolo v dôsledku zmeny zákonnej sudkyne 1. marca 2024. Aj napriek tomu, že postup okresného súdu v súčasnosti nie je optimálny, nemožno dĺžku konania od právoplatnosti spomínaného nálezu považovať za neprimeranú.

11. Sťažovateľka v ústavnej sťažnosti presadzovala názor, že sťažnosť pre nečinnosť v konaní adresovaná predsedovi súdu podľa § 62 ods. 1 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o súdoch“) nepredstavuje účinný prostriedok nápravy. Ide síce o opodstatnený názor, no vzhľadom na časový úsek doterajšej dĺžky konania by bolo možné očakávať od jej využitia efektívny účinok spôsobilý poskytnúť garantovaným právam náležitú ochranu podľa § 64 ods. 3 zákona o súdoch (rozsudok EŠLP z 12. 06. 2012 vo veci Ištván a Ištvánová proti Slovenskej republike, sťažnosť č. 30189/07).

12. Vnímajúc povahu a dĺžku konania, ktorú ústavný súd môže posudzovať v súvislosti so sťažovateľkou uplatnenými základnými právami podľa ústavy, listiny, charty a právom podľa dohovoru, dĺžka konania nie je neúnosná. V tejto súvislosti ústavný súd podotýka, že z jeho judikatúry vyplýva, že nie každý zistený prieťah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy.

13. V prípade, keď ústavný súd zistil, že charakter postupu všeobecného súdu sa nevyznačoval takými významnými prieťahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako „zbytočné prieťahy“ v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy, nevyslovil porušenie základného práva zaručeného týmto článkom ústavy (II. ÚS 57/01), prípadne návrhu buď nevyhovelo (I. ÚS 11/00), alebo ho odmietol ako zjavne neopodstatnený (III. ÚS 59/05). K takémuto záveru dospel ústavný súd aj pri predbežnom prerokovaní tejto ústavnej sťažnosti.

14. Na základe uvedeného ústavný súd aj preto nevyhodnotil dĺžku rozhodovania súdu v trvaní jedného roka a troch mesiacov po právoplatnosti spomínaného nálezu za nezlučiteľnú so základnými právami podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, čl. 38 ods. 2 listiny, čl. 47 charty a právom podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Po preskúmaní ústavnej sťažnosti a postupu súdu po právoplatnosti spomínaného nálezu dospel k záveru, že doterajšia dĺžka konania nesignalizuje nečinnosť v ústavne relevantnej intenzite, na základe ktorej by po prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie bolo možné vysloviť porušenie sťažovateľkou uplatnených práv. Ústavný súd preto ústavnú sťažnosť sťažovateľky pri predbežnom prerokovaní odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ako zjavne neopodstatnenú.

15. V závere však ústavný súd dodáva, že toto rozhodnutie nepredstavuje prekážku rozsúdenej veci podľa § 55 písm. a) zákona o ústavnom súde a v prípade, že nečinnosť, resp. neefektívna činnosť súdu bude pokračovať, sťažovateľka sa môže opätovne obrátiť na ústavný súd s ústavnou sťažnosťou.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 19. novembra 2024

Peter Molnár
predseda senátu